

## Zasadnutie poroty I. etapa

**Prezenčná listina 02.10.2024, 9:00 hod**

Budova Bábkového divadla v Košiciach

Alžbetina 38, Košice - Staré Mesto

Do súťaže bolo prihlásených 21 návrhov. Jeden z nich vyradil verejný obstarávateľ z dôvodu nedodržania anonymity. Hodnotitelia dostali pred vyhodnotením 19 panelov, jeden panel bol doručený dodatočne, ale v stanovenom termíne určenom na zaslanie návrhov. Posudzovaných v I. etape súťaže bolo 20 súťažných návrhov.

### Hodnotenie návrhov podľa poradia

#### Návrh č. 1

*Počet hlasov poroty: 0*

Porota ocenila prácu autorov s verejným priestorom, ktorý prepája nástupné plochy s nábrežím Hornádu. Za otázne považuje predsažené parkovacie plochy a výraz architektúry nekorešpondujúci s mierkou, ktoré evokujú skôr komerčný charakter objektu. Nedostatkom je chýbajúce povrazisko, ktorého doplnenie by výrazne zmenilo vzhľad objektu.

#### Návrh č. 2

*Počet hlasov poroty: 0 Hlas odborníkov: 1*

Návrh sa vyznačuje značnou kompaktnosťou hmôt, avšak predložená filozofia nevytvárania bariér neodráža finálne fungovanie objektu. Ten sa javí rozpačite, ako značná bariéra s množstvom rámp, nereflektuje potenciál nábrežia rieky a dopravné riešenie odmedzuje peší pohyb pred hlavným vstupom. Pozitívom návrhu je striktné oddelenie priestorov pre účinkujúcich a divákov, bez vzájomného kríženia pohybu.

#### Návrh č. 3 – postupujúci návrh

*Počet hlasov poroty: 4*

Porota oceňuje čisté riešenie kompatnej hmoty s lineárnym charakterom. Navrhovaný objekt komunikuje verejnými priestormi jednak k škole (južným smerom), ako aj k príľahlým obytným blokom (severne) a netvorí prekážku smerom k rieke. Nástupu do objektu, ktorý je riešený zo severu a je decentne tlmený líniovou zeleňou, chýba výraznejší akcent. Porota oceňuje zastrešenie vstupu a vznik mestskej strechy, ktorá by mohla byť aj veľkorysejšia. Za otázne považuje porota prevádzkové riešenie zázemia a zásobovania objektu, možnosť vizuálneho uzavretia javiska hlavnej scény (akokoľvek porota oceňuje možnosť vizuálneho prepojenia javiska s verejným priestorom, je nutné aby javisko taktiež spĺňalo technické požiadavky na

# Esencia - Centrum tradičnej kultúry Košice

Architektonicko - urbanistická súťaž návrhov

prevádzku), ako aj potreba doplnenia administratívnych priestorov do jestvujúceho konceptu. Projekt kvalitne reaguje na kontext sídliska, a to ako v rovine urbanistickej - svojimi výrazovými prostriedkami, tak aj v prevádzkovej rovine.

## **Návrh č. 4**

*Počet hlasov poroty: 2 Hlas odborníkov: 1*

Porota hodnotila značne pozitívne funkčno-prevádzkovú schému, ktorá je vyriešená prudko racionálne. Za nedostatok považuje formálny charakter architektúry, objekt funguje sám pre seba, bez výraznej väzby na reálne okolie stavby. Dopravné riešenie s komunikáciami pozdĺž severnej a južnej fasády úplne zamedzuje peší pohyb v smere k rieke.

## **Návrh č. 5**

*Počet hlasov poroty: 0*

Za zásadný nedostatok považuje porota nečitateľný vizuálny charakter objektu evokujúci skôr komerčné centrum ako kultúrnu inštitúciu, monumentálne hmotové riešenie nereflektujúce prostredie do ktorého je objekt zasadený. Naopak, vertikálna a vnútorná prepojenie priestorov (vnútorný foyer) vytvára veľmi kvalitný vnútorný verejný priestor.

## **Návrh č. 6 – postupujúci návrh**

*Počet hlasov poroty: 5*

Návrh spája jedinečným hmotovým riešením tradičné a moderné formy, ide o jasne čitateľnú citáciu bez zbytočných "čipiek". V urbanistickom riešení vhodne prepája líniu medzi kostolom a riekou. Tradičná štítová forma spojená s kruhom pôsobí nenásilne, poeticky, no funkčne. Z hľadiska prevádzky je otázny úzky priestor okolo centrálneho javiska, ako aj pozícia javiska s divákmi po obvode. Vhodná preverenia v tomto koncepte je možnosť zadného uzatvorenia javiska v jednej z možných konfigurácií usporiadania javiska a hľadiska.

## **Návrh č. 7**

*Počet hlasov poroty: 0*

Porota vnímala návrh ako expresívne preexponovaný, konštrukčne a technologicky zbytočne zložitý, a nereflektujúci okolité prostredie.

## **Návrh č. 8**

*Počet hlasov poroty: 0*

Koncept roztrúsených hmôt v takomto podaní porota nepovažuje za šťastný. Hmoty nemajú jasný nástup, návštevníci majú komplikovaný vstup do hľadiska, vjazd vozidiel a ich pohyb v podzemnej garáži je sťažený riešením nadzemnej časti. Rozdelenie funkčných hmôt divadelného objektu (blok A) a jeho zázemia (blok B) do dvoch samostatných celkov komplikuje

# Esencia - Centrum tradičnej kultúry Košice

Architektonicko - urbanistická súťaž návrhov

prevádzku a spôsobuje kríženie pohybu návštevníkov vs. účinkujúcich. Pozitívom je umiestnenie tréningových sál v samostatnom bloku.

## **Návrh č. 9 - postupujúci návrh**

*Počet hlasov poroty: 4 Hlas odborníkov: 1*

Porota vníma návrh ako monumentálny výrazný koncept, no zároveň silne formalistický s množstvom kontrastov. Objekt zabierajúci veľkú plochu a tvoriaci masívnu hmotu má veľký no málo využitý medzipriestor po obvode. Dojem prísnej formálnosti je v rozpore s neracionálnym riešením prevádzky. Čisté dopravné riešenie je v konflikte s osadením rampy mimo riešeného územia. Zdánlivá otvorenosť celého parteru naráža ako na interiérovú prevádzku, ktoré s touto otvorenosťou nekorešpondujú, tak aj na riešenie verejných priestorov, ktoré sú riešené veľmi formálne, až bariérové. Aj napriek vymenovaným negatívam sa koncept javí po dopracovaní pripomienok ako perspektívny.

## **Návrh č. 10**

*Počet hlasov poroty: 0*

Porota nepovažuje použité výrazové prostriedky objektu, urbanistický koncept ani filozofiu návrhu za vhodnú.

## **Návrh č. 11**

*Počet hlasov poroty: 4 Hlas odborníkov: 1*

Autori návrhu vrazne lineárnej stavby vytvárajú nový verejný priestor južne - pozdĺžne medzi navrhovaným objektom a školou smerom až k nábrežiu. Južne je orientovaný aj hlavný vstup, ktorý si vzhľadom na polohu žiada silnejší akcent vzhľadom ku komunikačnému ťahu od kostola. Ten je navyše v konflikte s dopravným riešením - umiestnením rampy do parkovacej garáže v suteréne. Rozporuplne boli porotou vnímané výraz architektúry a materiálové riešenie.

## **Návrh č. 12**

*Počet hlasov poroty: 0*

Návrh je charakteristický silným konceptom, s ústredným predpriestorm v geste "otvorenej náruče" jasne hierarchicky radených objektov. Kompozícia logicky reaguje na lineárny ťah smerom ku kostolu, no smerom k rieke ukazuje chrbát. Porota pozitívne ocenila jasnú dispozičnú schému v prehľadnej osovej osnove, rozporuplne však vnímala výraz architektúry a príliš silnú citáciu archetypu tradičnej architektúry v kontraste s kontextom miesta a doby.

## **Návrh č. 13**

*Počet hlasov poroty: 2*

Autori vytvorili koncept s príjemným mäkkým výrazom vyabstrahovanej nariasenej tkaniny, ktorý navyše ponúka pozitívne cenený introvertný polo-verejný priestor. Otázny je návrh samotného

# Esencia - Centrum tradičnej kultúry Košice

Architektonicko - urbanistická súťaž návrhov

objektu pozostávajúceho z dvoch hmôt, pričom druhá - menšia sa javí v celkovom hmotovom riešení ako nadbytočná a poňatím výrazových prostriedkov úplne cudzia.

## **Návrh č. 14**

*Počet hlasov poroty: 2*

Koncepčne zaujímavý a prevádzkovo čistý návrh s centrálnou sálou oddelenými blokmi pre návštevníkov a zázemím je obeťou vlastnej koncepcie. Centrálna sála rozdeľuje verejný priestor na dve plochy, z ktorých práve tá hlavná - nástupná nemá adekvátny charakter s dostatočne akcentovaným vstupom.

## **Návrh č. 15**

*Počet hlasov poroty: 0*

Filozofiu návrhu ako "kontrastnej sebavedomej hmoty" porota z návrhu nevedela prečítať. Návrh využívajúci silné výrazové prostriedky je charakterizovaný rozatomizovanými objektmi, ktoré v konečnom dôsledku zdvihnú investičné i prevádzkové náklady do neúnosných výšin.

## **Návrh č. 16**

*Počet hlasov poroty: 2 Hlas odborníkov: 1*

Porota ocenila návrh z hľadiska prevádzkovej schémy, rozmiestnenia jednotlivých sál a administratívnych priestorov. Po stránke architektonického výrazu a hmotového riešenia vnímala porota návrh ako nevýrazný bez zásadnej charakteristiky, formálny a nereflektujúci vzťah k riešenému územiu.

## **Návrh č. 17 - postupujúci návrh**

*Počet hlasov poroty: 4 Hlas odborníkov: 1*

Z urbanistického hľadiska ide o podarený, atraktívny návrh, tvoriac introvertné kultúrne námestie smerom k nábrežiu obkolesené kolonádou. Logickému a racionálnemu radeniu hmôt na pozdĺžnu líniu v severnej časti, ktorú porota odporúča ešte viac posilniť, sa vymyká krídlo v juhozápadnej časti. Podobne menej pozitívne vnímala porota i centrálnu hmotu, ktorá svojim nasadením pôsobí ako bariéra, oproti ostatným častiam domu pôsobí neproporčne. Expresívny návrh dopĺňa racionálne dispozično-prevádzkové riešenie s vhodným radením verejných a poloverejných priestorov.

## **Návrh č. 18, postupujúci návrh**

*Počet hlasov poroty: 4 Hlas odborníkov: 1*

Porota oceňuje jasný a čitateľný názor na riešenie urbanizmu, v ktorom dominuje výškovo upravený komunikačný ťah kostol - nábrežie pozdĺž fasády navrhovaného objektu. Premyslené dispozično-prevádzkové riešenie, logické radenie funkčných celkov a dopravné riešenie pridávajú návrhu na kvalite. Za zváženie podľa poroty stojí expresívne stvárnenie vstupného

# Esencia - Centrum tradičnej kultúry Košice

Architektonicko - urbanistická súťaž návrhov

priestoru a jeho vsadenie do kontextu riešeného územia (či regiónu), ako aj jeho svetelné nasadenie vo vzťahu k oproti stojacim bytovým domom.

## **Návrh č. 19**

*Počet hlasov poroty: 0*

Priestorovo rozšafný návrh s charakteristickým a zapamätateľným textílnym "šatom". Z hľadiska radenia hmôt tvorí návrh dominantný masívny objekt s doplnkovým pavilónom na námestí. To je však situované pri nábřeží, ktorého význam je v tomto návrhu precenený. Urbanizmus s otočením objektu chrbtom ku kostolu ani dispozično-prevádzkové riešenie nevnímala porota pozitívne.

## **Návrh č. 20**

*Počet hlasov poroty: 0 Hlas odborníkov: 1*

Návrh vychádza z jasnej filozofie, ktorej výsledkom je roztrúsená forma zástavby v celom priestore riešeného územia, a s vytvorením centrálneho verejného priestoru. Rozdrobenie jednotlivých funkcií do samostatných objektov prináša negatívum v podobe exteriérových presunov z objektu do objektu, ako aj vyšších investičných a prevádzkových nákladov. Jednotlivé objekty sú prekryté zastrešením evokujúcim textíliu sukní s folklórnym vzorom. Veľkosť a nasadenie prestrešení sú na prvý pohľad atraktívne, no z pohľadu poroty je veľkosť neúmerná funkcii (zdvojené strešné roviny) a investične neobhájiteľná.

## **Hlasovanie a určenie poradia hodnotených návrhov**

| číslo návrhu | počet bodov | poradie               | postup do II. etapy (áno/nie) |
|--------------|-------------|-----------------------|-------------------------------|
| 1            | 64          | 12. - 20. miesto      | nie                           |
| 2            | 70          | 6. - 11. miesto       | nie                           |
| 3            | 90          | <b>1. - 5. miesto</b> | <b>áno</b>                    |
| 4            | 74          | 6. - 11. miesto       | nie                           |
| 5            | 69          | 12. - 20. miesto      | nie                           |
| 6            | 88          | <b>1. - 5. miesto</b> | <b>áno</b>                    |
| 7            | 44          | 12. - 20. miesto      | nie                           |
| 8            | 66          | 12. - 20. miesto      | nie                           |

# Esencia - Centrum tradičnej kultúry Košice

Architektonicko - urbanistická súťaž návrhov

|    |    |                  |     |
|----|----|------------------|-----|
| 9  | 80 | 1. - 5. miesto   | áno |
| 10 | 41 | 12. - 20. miesto | nie |
| 11 | 76 | 6. - 11. miesto  | nie |
| 12 | 67 | 12. - 20. miesto | nie |
| 13 | 71 | 6. - 11. miesto  | nie |
| 14 | 73 | 6. - 11. miesto  | nie |
| 15 | 59 | 12. - 20. miesto | nie |
| 16 | 75 | 6. - 11. miesto  | nie |
| 17 | 82 | 1. - 5. miesto   | áno |
| 18 | 86 | 1. - 5. miesto   | áno |
| 19 | 62 | 12. - 20. miesto | nie |
| 20 | 57 | 12. - 20. miesto | nie |

## Postupujúce návrhy s odporúčaním poroty na dopracovanie:

### Všeobecné odporúčanie:

Porota a vyhlasovateľ odporúčajú pre dopracovanie postupujúcich návrhov nasledujúce všeobecné odporúčania:

- dôsledne odporúčame dodržanie súťažného zadania
- porota považuje za vhodné a súťažiaci môžu zvážiť väčšiu mieru zásahu do verejného priestoru nad rámec riešeného územia (predovšetkým pri jeho severnej hrane) tak, aby charakter verejného priestoru zostal zachovaný, ale korešpondoval s náplňou a významom nového kultúrneho centra, v zásade je teda možné zo severu osadiť novú budovu bližšie, min. 2m od hranice riešeného územia
- možnosť prepojenia verejného priestoru s riekou Hornád
- možnosť čiastočne zapojiť priestor medzi bytovým domom a riešeným územím na SV (neumiestňovať budovy, len práca s verejným priestorom)
- zásobovanie javiska kulisami s potrebou príchodu kamióna (pozor na šírky a polomery otáčania)
- vykladanie a nakladanie kulís kamiónmi formou tichej prevádzky - v podzemnom podlaží, alebo v interiéri za výsuvnou bránou (zamedziť rušenie obyvateľov okolitej zástavby vo večerných hodinách)

- optimálna je aj možnosť zásobovania javiska priamo z exteriéru (skôr sekundárna možnosť, primárna vždy s ohľadom zamedzenie hluku)
- dbať na optimálnu výšku povraziska nad javiskom (výšky: javisko + povrazisko + technická časť 2m)
- odporúča sa navrhovať aj medzipriestor za javiskom (striedanie sa účinkujúcich folklórnych súborov)
- hlavná scéna pre 300 - 400 miest
- dbať na splnenie zadania - navrhnuť dostatočný počet kancelárskych priestorov a prislúchajúcich prevádzok, počet šatní pre účinkujúce súbory, hygienické zariadenia, ako aj vstupné priestory v prípade organizovania kultúrnych podujatí nárazovo
- prevádzkovo dôležité sa javí dôsledné oddelenie trás účinkujúcich a návštevníkov
- pokiaľ je to možné, pracovať s možnosťou etapovitosti výstavby

## Odporúčanie pre konkrétne návrhy:

### 1. **návrh č. 3**

#### Hodnotenie porotou:

Porota oceňuje čisté riešenie kompatnej hmoty s lineárnym charakterom. Navrhovaný objekt komunikuje verejnými priestormi jednak k škole (južným smerom), ako aj k príľahlým obytným blokom (severne) a netvorí prekážku smerom k rieke. Nástupu do objektu, ktorý je riešený zo severu a je decentne tlmený líniovou zeleňou, chýba výraznejší akcent. Porota oceňuje zastrešenie vstupu a vznik mestskej strechy, ktorá by mohla byť aj rozmanitejšia. Za otázky považuje porota prevádzkové riešenie zázemia a zásobovania objektu, možnosť vizuálneho uzavretia javiska hlavnej scény (akokoľvek porota oceňuje možnosť vizuálneho prepojenia javiska s verejným priestorom, je nutné aby javisko taktiež spĺňalo technické požiadavky na prevádzku), ako aj potreba doplnenia administratívnych priestorov do jestvujúceho konceptu. Projekt kvalitne reaguje na kontext sídliska, a to ako v rovine urbanistickej - svojimi výrazovými prostriedkami, tak aj v prevádzkovej rovine.

#### Odporúčanie:

- vyriešiť zásobovanie javiska kamiónovou dopravou (eliminácia hluku)
- otázky parkovanie autobusov medzi stromami
- umiestnenie šatní v 1.PP môže spôsobovať kolízie pri kultúrnych podujatiach (poddimenzované schodisko)
- sú pod javiskom dostatočné svetlé výšky priestorov?
- kancelárske priestory riešiť ako miestnosti (nie open space)
- bezbariérové parkovacie miesta nie sú bezbariérové a malom počte
- viac zapojiť verejný priestor pri severnej hranici
- vytvoriť dostatočný priestor pre povrazisko
- dôsledne vyriešiť javisko tak, aby bolo pohodlne využiteľné pre jeho užívateľov (striedanie folklórnych súborov, odchod do šatní, zmena kulís, ...), obdobne aj pre zázemie účinkujúcich

### 2. **návrh č. 6**

# Esencia - Centrum tradičnej kultúry Košice

Architektonicko - urbanistická súťaž návrhov

## Hodnotenie porotou:

Návrh spája jedinečným hmotovým riešením tradičné a moderné formy, ide o jasne čitateľnú citáciu bez zbytočných "čipiek". V urbanistickom riešení vhodne prepája líniu medzi kostolom a riekou. Tradičná štítová forma spojená s kruhom pôsobí nenásilne, poeticky, no funkčne. Z hľadiska prevádzky je otáznym úzky priestor okolo centrálneho javiska, ako aj pozícia javiska s divákmi po obvode. Vhodná preverenia v tomto koncepte je možnosť zadného uzatvorenia javiska v jednej z možných konfigurácií usporiadania javiska a hľadiska.

## Odporúčanie:

- javisko s hľadiskom s možnosťou usporiadania ako kruhové sa javí ako neakceptovateľné, potreba overiť možnosť jednostranného hľadiska s javiskom a povraziskom
- javisko a zázemie účinkujúcich vyriešiť tak aby vyhovovalo striedaniu súborov, odchodu do šatní, zmene kulís, a podobne
- potreba zväčšiť foyer a šatňu pre potreby konania väčších podujatí

## 3. návrh č. 18

### Hodnotenie porotou:

Porota oceňuje jasný a čitateľný názor na riešenie urbanizmu, v ktorom dominuje výškovo upravený komunikačný ťah kostol - nábrežie pozdĺž fasády navrhovaného objektu. Premyslené dispozično-prevádzkové riešenie, logické radenie funkčných celkov a dopravné riešenie pridávajú návrhu na kvalite. Za zváženie podľa poroty stojí expresívne stvárnenie vstupného priestoru a jeho vsadenie do kontextu riešeného územia (či regiónu), ako aj jeho svetelné nasadenie vo vzťahu k oproti stojacim bytovým domom.

### Odporúčanie:

- viac pracovať s exponovanosťou hlavného vstupu a vchodov do bytových domov (aj s ohľadom na súkromie a osvetlenie "vyžarujúce" z navrhovaného objektu)
- zobraziť a upresniť napojenie objektu na príľahlú budovu školy
- upresniť charakter úprav verejných priestorov a napojenia na objekt

## 4. návrh č. 17

### Hodnotenie porotou:

Z urbanistického hľadiska ide o podarený, atraktívny návrh, tvoriac introvertné kultúrne námestie smerom k nábrežiu obkolesené kolonádou. Logickému a racionálnemu radeniu hmôt na pozdĺžnu líniu v severnej časti, ktorú porota odporúča ešte viac posilniť, sa vymyká krídlo v juhozápadnej časti. Podobne menej pozitívne vnímala porota i centrálnu hmotu, ktorá svojim nasadením pôsobí ako bariéra, oproti iným návrhom pôsobí neproporčne. Expresívny návrh dopĺňa racionálne dispozično-prevádzkové riešenie s vhodným radením verejných a poloverejných priestorov.

# Esencia - Centrum tradičnej kultúry Košice

Architektonicko - urbanistická súťaž návrhov

---

## Odporúčanie:

- posilniť líniu priehľadu a prechodov východ - západ (kostol - rieka), pracovať aj s kontextom navrhovaný objekt vs. prilahlý bytový dom pri severnej hranici
- zvážiť nutnosť JZ domu a podzemného zásobovania javiska
- zvážiť proporciu hmoty javiska
- zvážiť rozšírenie parkovania pod celým objektom
- spodrobiť prácu s kolonádou, dvorom a verejným priestorom

## 5. **návrh č. 9**

### Hodnotenie porotou:

Porota vníma návrh ako monumentálny výrazný koncept, no zároveň silne formalistický s množstvom kontrastov. Objekt zabierajúci veľkú plochu a tvoriaci masívnu hmotu má veľký no málo využitý medzipriestor po obvode. Dojem prísnej formálnosti je v rozpore s neracionálnym riešením prevádzky. Čisté dopravné riešenie je v konflikte s osadením rampy mimo riešeného územia. Zdánlivá otvorenosť celého parteru naráža ako na interiérovú prevádzku, ktoré s touto otvorenosťou nekorešpondujú, tak aj na riešenie verejných priestorov, ktoré sú riešené veľmi formálne, až bariérové. Aj napriek vymenovaným negatívam sa koncept javí po dopracovaní pripomienok ako perspektívny.

### Odporúčanie:

- zvážiť veľký objem navrhovaného domu
- zvážiť prepojenie verejného priestoru s interiérom vrátane logických nadväzností vnútorných priestorov
- neprehľadnosť hlavného vstupu do budovy pre cudzieho návštevníka - otázka definovania hlavného vstupu
- predsadená presklená konštrukcia s potenciálom prehrievania stavby a zvýšenia vstupných nákladov stavby, ako aj prevádzkových nákladov
- veľkorysý verejný priestor bez aktívnych prevádzok pre "aktivovanie" parteru
- absentuje zásobovanie javiska kamiónmi
- zvážiť elimináciu komunikačných jadier v objekte